

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. M. B.** advokát, K. X. B., zast. Mgr. M. L. advokátkou, X. B., K. proti žalovanému **JUDr. T. V.**, N. X., B., správca konkurznej podstaty úpadcu W. spol. s r. o. v konkurze, zast. JUDr. J. H. advokátom, X., P., H. , **o určenie pravosti pohľadávky vo výške 196 280,48 Eur**, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod č. k. 8Cbi/64/2006, takto

r o z h o d o l:

Sudkyňa Krajského súdu v Bratislave JUDr. T. P. **nie je vylúčená** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod č. k. 8Cbi/ 64/2006.

O d ô v o d n e n i e:

Žalobca na pojednávaní dňa 13. 05. 2009 vzniesol námietku zaujatosti voči sudkyňi Krajského súdu v Bratislave JUDr. T. P., ktorú odôvodnila tým, že táto svojím nezákonným postupom a vyjadreniami v predmetnom konaní vzbudzuje dôvodné pochybnosti o svojej nezaujatosti a nestrannosti. Uviedol, že sudkyňa v predmetnej veci vyniesla rozsudok už na prvom pojednávaní, na ktoré žalobca svoju neúčasť riadne ospravedlnil a skutočnosť, že uvedeným postupom bola žalobcovi odňatá možnosť konať

pred súdom a ústavné právo na spravodlivý proces potvrdil i odvolací súd, ktorý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil, pričom konštatoval, že viaceré závery súdu prvého stupňa sú nesprávne a nemajú oporu v spisovom materiáli ani v právnom poriadku Slovenskej republiky. Z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako i konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky je zrejmé, že rozsudok súdu prvého stupňa napĺňa znaky svojvoľného rozhodnutia, ktorým sa podľa názoru žalobcu konajúca sudkyňa dopustila viacerých závažných disciplinárnych previnení. V dôsledku nezákonného rozhodnutia sudkyne si žalobca po dobu takmer dvoch rokov nemohol v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1K 116/2004 uplatňovať svoje práva konkurzného veriteľa a účastníka konania, v dôsledku čoho sa nemohol napríklad zúčastniť na hlasovaní o odvolaní správcu konkurznej podstaty, t. j. žalovaného v tomto súdnom konaní, ktorý si na škodu konkurzných veriteľov neplní svoje zákonné povinnosti. Žalobca na pojednávaní v predmetnej veci konanom dňa 13. 05. 2009, t. j. na prvom pojednávaní, ktorého sa zúčastnil, z viacerých vyjadrení sudkyne nadobudol vážne pochybnosti o jej nezaujatosti a nestrannosti vo vzťahu k prejednávanej veci, resp. k účastníkom konania. Uviedol, že sudkyňa hneď v úvode pojednávania, bez vypočutia účastníkov a vykonania dôkazov prejudikovala svoje rozhodnutie o podstatnej právnej otázke predmetného sporu, keď písomné uznanie dlhu dlžníka s úradne osvedčeným podpisom označila za neplatný právny úkon, čo dokazuje doložený zvukový záznam z pojednávania. Z tohto je tiež zrejmé, že po upozornení žalobcu, že prejudikovala svoje rozhodnutie čo je nezákonné, sa sudkyňa začala brániť tým, že nepovedala, že to považuje za neplatné, ale že existuje takéto ustanovenie v zákone o konkurze a vyrovnaní. Počas priebehu pojednávania sudkyňa tiež nevhodným a nedôstojným spôsobom komentovala vyjadrenia žalobcu, napríklad slovami: “ Prosím ? To nemyslíte vážne pán doktor ?. Tiež neusmernila žalovaného, keď počas prednesu návrhu žalobcom a predkladaní dôkazov, tento začal žalobcu verbálne prerušovať. Na žiadosť žalobcu po predložení dôkazov vyjadriť sa k právnej stránke veci, sudkyňa reagovala podráždene a tiež k tvrdeniu žalobcu o tom, že právne služby skutočne poskytoval a že odporca vo svojom vyjadrení z 31. 07. 2006 klamal, sudkyňa pochybovačnými úškrnmi a tiež verbálne dávala zreteľne najavo svoj negatívny postoj k vyjadreniu žalobcu. K pocitu žalobcu, že je zaujatá, uviedla, že žalobca môže vzniesť námietku zaujatosti, bude rada. Na doloženie svojej námietky žalobca poukázal na ust. § 2, § 30 zákona o sudcoch a prísediacich, uznesenie Najvyššieho súdu N dt 58/02, nález ÚS 16/00 a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobca má za to, sudkyňa v predmetnej veci v zjavnom rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky

a v zjavnom rozpore s obsahom súdneho spisu vydala svojvoľné rozhodnutie, ktoré navyše odôvodnila nelogickým a iracionálnym spôsobom. Keďže toto rozhodnutie má toľko závažných skutkových a právnych väd, už samé o sebe vzbudzuje otázky o nezaujatosti a nestrannosti sudkyne vo vzťahu k prejednávanej veci, resp. účastníkom konania. Na pojednávaní dňa 13. 05. 2009 založila sudkyňa objektívne pochybnosti o svojej nezaujatosti a nestrannosti k prejednávanej veci, resp. k účastníkom konania, a to najmä prejedikovaním podstatnej právnej otázky predmetného súdneho sporu, urážlivým komentovaním vyjadrení účastníka konania prednesených pred súdom, nedôstojným správaním, ako aj prejavovaním evidentnej náklonnosti voči druhému účastníkovi konania. Vyjadrením k námietke zaujatosti, prejavila aj svoj subjektívny postoj k prejednávanej veci, resp. k účastníkom konania. Uvedené skutočnosti môžu vyvolávať zdanie, že sudkyňa môže byť vystavená tlaku a ovplyvňovaniu určitých osôb, ktoré majú záujem na tom, aby žaloba bola zamietnutá a aby žalobca nemohol uplatňovať v konkurznom konaní práva konkurzného veriteľa a účastníka konania, a tým zasahovať do priebehu konkurzného konania, o ktorom už i Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že v ňom práva žalobcu boli porušené. Z uvedených dôvodov žiada, aby konajúca sudkyňa bola z prejednávania a rozhodovania veci vylúčená.

Podaním z 12. 06. 2009 žalobca doplnil námietku zaujatosti na základe skutočnosti, že dňa 11. 05. 2009 pri nahliadnutí do spisu zistil, na základe splnomocnenia udeleného PhDr. E. H. dňa 17. 02. 2009 nahliadla do spisu advokátka JUDr. Ľ. B. Podľa doručenej odpovede z Krajského súdu v Bratislave na jeho sťažnosť v tomto smere, PhDr. E. H. vec ohľadom nahliadnutia do súdneho spisu osobne prekonzultovala so zákonnou sudkyňou. V zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako i zákonnej úpravy, do súdneho spisu majú zásadne právo nazeráť len účastníci konania a ich zástupcovia. Výnimka je zákonom pripustená v ust. § 44 ods.2 O. s. p., v zmysle ktorého musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky. Pretože PhDr. E. H., hoci je konateľkou spoločnosti W. spol. s r.o. v konkurze, nie je účastníčkou predmetného konania, a preto zo strany Krajského súdu v Bratislave došlo k zrejmemu porušeniu zákona, pretože umožnil neoprávnenej osobe nazrieť do spisu a dokonca je poskytol fotokópie viacerých dokumentov zo súdneho spisu. Dodatočný súhlas sudcu s nahliadnutím do súdneho spisu niekomu inému, než účastníkovi konania, nemá spätné účinky, pričom navyše nemožno ním konvalidovať neoprávnené nahliadnutie do spisu. Z obsahu spisu nie sú zrejme,

aké vážne dôvody boli preukázané pre uvedené nahliadnutie do spisu. Je však zrejmé, že uvedeným sprístupnením spisu môžu byť vážnym spôsobom dotknuté práva účastníkov konania, pretože zákonnej sudkyňi je známe, že obaja účastníci konania vedú v súčasnosti viacero súdnych sporov s PhDr. E. H. a pokiaľ ide o osobu žalobcu, tento na túto skutočnosť upozornil konajúcu sudkyňu v podaní z 11. 05. 2009. Viaceré z týchto sporov majú vecnú súvislosť s predmetným konaním, a preto oboznamovanie uvedenej konateľky úpadcu s obsahom súdneho spisu je v evidentnom rozpore s oprávnenými záujmami účastníkov konania. Z obsahu spisu nevyplýva, či sudkyňa urobila potrebné úkony smerujúce k zisteniu, či zákonné podmienky pre sprístupnenie spisu sú splnené. Navyše na pojednávaní 13. 05. 2009 žalobca navrhol vypočutie uvedenej PhDr. E. H. ako svedka a aj z tohto dôvodu je prekvapivé, že konajúca sudkyňa „po osobnej konzultácii“ udelila súhlas k nahliadnutiu do spisu, a to v čase, keď už voči nej bola vznesená námietka zaujatosti, kedy bola oprávnená robiť len úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Pri nahliadnutí do spisu boli uvedenej PhDr. E. H., resp. jej právnej zástupkyňi, vyhotovené aj fotokópie dokumentov, čím došlo k zrejmému porušeniu zákona. Uvedeným postupom bola tak porušená základná garancia, ktorá je súčasťou základného práva na súdnu ochranu, či práva na spravodlivé súdne konanie, ktorá napovedá o zjavne nezákonnom a svojvoľnom postupe konajúcej sudkyne.

Sudkyňa Krajského súdu v Bratislave JUDr. T. P. vo vyjadrení k podanej námietke zaujatosti uviedla, že nie je zaujatá, nemá vzťah k prejednávanej veci, ani k účastníkom konania. Žalobcu, žalovaného ani konateľku žalovaného p. H. nepozná. Nespochybňuje skutočnosť, že žalobca si vyhotovil zvukový záznam z pojednávania oprávnene, avšak postupoval tak bez vedomia súdu. Pri prejednávaní sporu postupovala tak, ako pri všetkých ostatných sporoch podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, nestranne, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom. Skutočnosťou ne zodpovedá, že na pojednávaní 13. 05. 2009 prejednikovala svoje rozhodnutie o podstatnej právnej otázke predmetného sporu, a to, že písomné uznanie dlžníka z 13. 09. 2005 je neplatný právny úkon. Už vo svojom rozhodnutí z 06. 12. 2006 uviedla, že v čase uznania dlhu bol v konkurznom konaní úpadcu ustanovený predbežný správca, ktorý nedal súhlas na takýto právny úkon, preto je uznanie dlhu podľa § 9c ZKV neplatný právny úkon. Keďže žalobca, okrem tohto dôkazu žiaden iný dôkaz na preukázanie oprávnenosti svojho nároku nepredložil, v zmysle § 100 O. s. p. účastníkom uviedla, ako sa na základe preukazovaných skutočností javí právne posúdenie veci a vyzvala žalobcu,

aby predložil ďalšie dôkazy, prípadne navrhol ďalšie dokazovanie. Priebeh konania určuje sudca a je len na sudcovi, aký spôsob vedenia konania zvolí. Predložený dôkaz – uznanie – nie je podľa jej názoru dostačujúce, čo však neznamená, že žalobca nemôže ďalej trvať na odlišnej právnej argumentácii. Žalobcovi nebolo odňaté právo predniesť svoj návrh a navrhnúť ďalšie dokazovanie. Bolo mu umožnené, aby mohol náležite právne argumentovať. Nebolo mu odňaté právo vyjadriť sa k tvrdeným skutočnostiam, navrhovať dôkazy na ich vyvrátenie a zakladať do súdneho spisu doklady, ktoré považuje za dôležité. Priebeh pojednávania určuje súd a jej snahou bolo usmerniť žalobcu, aby sa vyjadroval k meritu veci. Žalobca čítaním odôvodnenia rozhodnutia NS SR, ktorý je súčasťou súdneho spisu, zbytočne predlžoval pojednávanie. Je pravdou, že počas prednášania návrhu žalobcu vstúpila do jeho prednesu. Táto skutočnosť nie je uvedená v zápisnici z pojednávania, pretože to nepovažovala za dôležité. Taktiež nepovažovala za dôležité protokolovať, že žalobca požiadal, aby predloženie jednotlivých dôkazov protokolovala tak, aby bolo zrejmé, čo zakladá do spisu. Tiež nepovažovala za dôležité zaprotokolovať, že po navrhnutí svedkov zo strany žalobcu a po jej upozornení, aby si na budúce pojednávanie pripravil otázky na svedkov, jej žalobca povedal, aby ho nepoučovala, veď on je advokát a to vie. Žalovaný počas prednesu návrhu žalobcom vstúpil do tohto prednesu jedinou vetou, a to vtedy, keď žalobca zakladal do súdneho spisu opakovane množstvo dokladov, ktorými chcel preukázať, že pre úpadcu vykonávala právne služby. Žalovaný k tomu iba uviedol, že nespochybňuje vykonanie právnych služieb zo strany žalobcu, avšak nemá z jeho strany žiadne vyúčtovanie týchto služieb, a preto zakladanie všetkých dokladov je zbytočné. Žiadal žalobcu, aby vykonanie uplatnených oprávnených úkonov preukázal. Napriek tejto výhrade žalovaného, žalobcovi bolo umožnené založenie všetkých dokladov do spisu. Žalobca počas celého pojednávania svojím arogantným, poučovacím vystupovaním spôsobil, že celé pojednávanie sa viedlo v napätej atmosfére, čo sa určite prejavilo na vystupovaní všetkých zúčastnených strán. Žalobcu viackrát upozornila, aby nepoučoval súd, ako má viesť pojednávanie. Za celý čas pojednávania žalovaný nemal možnosť sa k návrhu vyjadriť, pretože počas celého pojednávania sa k veci vyjadroval žalobca. Nie si vedomá, že by žalovaný nahlas komentoval vyjadrenia žalobcu. Žalobca sám priznal, že žiadne vyúčtovanie úkonov, ani špecifikáciu nemá. Pokiaľ ide o jej rozhodnutie z 06. 12.2006 žalobca využil všetky opravné prostriedky, rozhodnutie bolo zrušené a vrátené na ďalšie konanie. Vydané rozhodnutie v žiadnom prípade nebolo svojvoľné a vychádzalo z jediného dôkazu, ktorý predložil žalobca, a to uznania z 13. 09. 2005. Ako bolo zistené

aj na pojednávaní 13. 05. 2009 iný dôkaz zatiaľ žalobca nepredložil. Sám priznal že žiadne vyúčtovanie úkonov, ani špecifikáciu nemá. Preto jeho námietku považuje za účelovú.

K doplneniu námietok zaujatosti sudkyňa uviedla, že dňa 19. 05. 2009 dala písomný súhlas k nahliadnutiu do súdneho spisu, a to v súlade s § 44 ods. 2 O. s. p., pretože ide o konateľku úpadcu, ktorý nestratil spôsobilosť na právne úkony a je účastníčkou konkurzného konania. Podanie námietky zaujatosti nebráni súdu uskutočniť iné úkony pred jej predložením nadriadenému súdu. Má za to, že nahliadnutím p. H. do súdneho spisu nemôžu byť dotknuté záujmy žalobcu, a to predovšetkým z toho dôvodu, že sám žalobca ju navrhol za svedka. O tom, že p. H. si dala vyhotoviť kópie zo súdneho spisu nemá žiadnu vedomosť. Na sťažnosť k tejto skutočnosti dostal žalobca odpoveď podpredsedu krajského súdu. O tom, že medzi žalobcom a uvedenou p. H. prebiehajú iné súdne spory nič nevie, a túto nepozná. K nahliadnutiu do súdneho spisu dňa 17. 02. 2009 súhlas nedávala. Pre objektívne posúdenie navrhuje, aby sa k priebehu pojednávania vyjadril i žalovaný. Má za to, že sú dané dostatočné záruky pre vylúčenie akejkolvek pochybnosti pre jej zaujatosť. Žalobcovi nič nebráni trvať na odlišnej právnej argumentácii, nestotožniť sa so sudcom a využiť všetky oprávnené prostriedky na presadenie svojich záujmov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal námietku zaujatosti v zmysle § 16 O. s. p. a po preskúmaní spisového materiálu na podklade námietky žalobcu dospel k záveru, že nie sú dôvody na spochybnenie nezaujatosti uvedenej sudkyne v prejednávaní a rozhodovaní veci, pre ktoré by táto bola vylúčená.

Podľa § 14 ods.1 O. s. p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Uvedené zákonné ustanovenie predpokladá u sudcu, ktorý má vec prejednať a o veci rozhodnúť, taký vzťah jeho osobného záujmu k veci, účastníkom, alebo ich zástupcom, ktorý by napriek snahe o objektívnosť rozhodovania mohol ovplyvniť jeho objektivitu. Pomer sudcu k účastníkom alebo ich zástupcom môže byť založený predovšetkým na príbuzenskom alebo jemu obdobnom vzťahu, ktorý môže byť pozitívny, resp. negatívny. Za pomer k veci ako okolnosti rovnakého významu ako pomer k účastníkovi, ktorý vyplýva predovšetkým z priameho právneho záujmu sudcu k prejednávanej veci, možno v zmysle uvedeného

považovať taký pomer, kedy by sudca bol sám účastníkom konania, alebo rozhodnutím súdu by bol priamo dotknutý na svojich právach.

Súdna prax už viackrát judikovala, že nestrannosť sudcu v konaní sa prejavuje v dvoch aspektoch. Ide o subjektívne kritérium, ktoré sa zakladá na osobnom presvedčení jednotlivého sudcu v danej veci, a o kritérium objektívne, ktoré spočíva v ubezpečení sa, či sudca poskytuje dostatočné záruky na vylúčenie akejkolvek oprávnenej pochybnosti v tomto smere. Z hľadiska subjektívneho musí byť osobná nestrannosť sudcu predpokladaná, až kým sa nepreukáže opak. Naproti tomu z hľadiska objektívneho, musí byť oddelene od osobného správania sa sudcu zistené, že tu existujú skutočnosti, ktoré môžu vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti.

Pri rozhodovaní, či v danom prípade existuje oprávnený dôvod obávať sa, že konkrétny sudca nie je nestranný, je stanovisko dotknutého účastníka dôležité, ale nie rozhodujúce. Rozhodujúce je, či tento dôvod, resp. obava môže byť považovaná za objektívne oprávnenú (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Wettstein proti Švajčiarsku, č. 33958/96, ECHR 2000-XII).

Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky je tiež zrejmé, že skutkovým dôvodom spôsobilým na námietku zaujatosti je tiež taká skutková okolnosť spočívajúca v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci, ktorú treba považovať za nezákonnú.

Dôvodom vylúčenia sudcu, ktorý by mal spočívať v spôsobe, akým tento koná a rozhoduje, môže byť však iba také zistenie, pre ktoré je možno objektívne pochybovať o nezaujatosti namietaného sudcu.

Takéto pochybnosti môžu byť vyvolané, tiež tým, že sa sudca dopustí viacerých závažných procesných pochybení, ktoré by poškodzovali niektorého účastníka, napr. tým, že mu v prejednávanej veci opakovane vadným postupom znemožnil realizáciu niektorého zákonného procesného práva a v dôsledku toho tiež porušil povinnosť zabezpečiť účastníkom rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv.

I keď v predmetnej veci došlo zo strany konajúcej sudkyne pri pojednávaní, ktoré sa konalo 06. 12. 2006 bez účasti žalobcu, k procesnému pochybeniu, ktorá skutočnosť bola i dôvodom pre zrušenie rozsudku vydaného na tomto pojednávaní, neboli zistené

iné závažné procesné pochybenia, ku ktorým na základe podanej námietky zaujatosti mohol Najvyšší súd Slovenskej republiky prihliadnuť.

Nemožno totiž súhlasiť so žalobcom, že uvedené rozhodnutie vykazuje znaky svojvôle, pretože z objektívneho hľadiska zaujatosť sudcu nezakladá odlišnosť právneho názoru sudkyne prezentovaného v uvedenom rozhodnutí, s právnym názorom žalobcu vo veci samej.

Taktiež vychádzajúc z tvrdení žalobcu o správaní sa konajúcej sudkyne na pojednávaní 13. 05. 2009, ako i jej vyjadrenia k priebehu pojednávania a tiež zápisnice z priebehu tohto pojednávania, nezistil Najvyšší súd Slovenskej republiky pri vedení pojednávania žiadne závažné pochybenia, ktorými by žalobcovi boli upreté jeho zákonné práva, resp. by účastníkom neboli zabezpečené rovnaké možnosti, pre ktoré by bolo možné vyvodit' tiež, že vzbudzujú pochybnosti o zaujatosti konajúcej sudkyne.

K ďalším dôvodom zaujatosti sudkyne, uvedeným v doplnení podanej námietky zaujatosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky neprihliadol, pretože ako vyplýva z obsahu spisu, žalobca sa o týchto dozvedel dňa 11. 05. 2009 pri nahliadnutí do spisu, pre ktorý dôvod boli dňa 15. 06. 2009 uplatnené až po uplynutí zákonnej 15- dňovej lehoty, v ktorom prípade sa vec na rozhodnutie o námietke zaujatosti nadriadenému súdu nepredkladá.

Vzhľadom na to, že neboli dané dôvody, pre ktoré by sudkyňa mala byť z pojednávania a rozhodovania veci vylúčená, Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podanej námietke nevyhovel.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 09. júla 2009

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažičková

